

zen in duševno oslabil, da prosi za spričevalo. Dobiti je to spričevalo in pensionirali so moža. Celo življenje mu je bilo pokvarjeno in z malenkostno penzijo se mora še danes preživeti. — Na podlagi teh trditev zahteval je zagovornik dr. pl. Plachki prečitane cele vrste aktov in zaslišanje Adamiča ter drugih prič v svrhu dokaza resnice. Govor dr. pl. Plachkega napravil je na poslušalce kakor na sodni dvor ter porotnike velikanski vtis. Iz vrst poslušalcev so se začeli klicati odobravanja in marsikdo je začuden pogledal, kako to, da se Ogrizek sploh ne skriva.

Zastopnik tožitelja dr. Pipuš bil je seveda proti zaslišanju naših prič. Trdil je, da stoji Adamič pod kuratelo, čeprav ni mogel dobiti dokaza doprinesti. Končno je predlagal nakrat nova dokazila. Dr. pl. Plachki pa je temu nasproti zahteval, da naj se telegrafično v Celju povpraša, ali stoji Adamič pod kuratelo.

Nato se je hotel še Ogrizek sam blamirati. Ostal je in držal nerazumljivi govor. M. dr. je rekel: ako jaz Adamiču rečem, da sem norec, potem on pravi, da sem jaz še večji. Vsi so se župniku smejali.

Po daljšem posvetoivanju je sodni dvor sklenil, da se zaslišajo priče Adamič in tovariši, da se pa razprava v svrhu predlaganja novih dokazil preloži.

Mi se le bojimo, da bi Ogrizek v zadnjem hipu tožbo ne umaknil. Drugače pa pričakujemo glavno razpravo, ki se bo decembra meseca vršila, z mirno vestjo. Kajti razprava bo podala pravo sliko boja proti šoli, ki ga doživljamo z vsakim dnevom na Štajerskem. Na svidenje torej!

Politični pregled.

Politični položaj je do skrajnosti napet. Vsa poznanja, ki so hotela doseči nemško-češko sporazumjenje glede češkega deželnega zbora, so se izjalovila. Ni upati, da bi se torej mir zagotovil. Bržkone bo češki deželni zbor še ta teden zaključen. Vplivalo bo to tudi na državni zbor, kateri se 20. t. m. stvori. Tam hočejo češki radikali združeni s slovenskimi poslanci svojo obstrukcijo nadaljevati in delo i znanprej onemogočiti. Razpust državne zbornice je torej istotako kmalu pričakovati. V štajerskem deželnem zboru se tudi večina pripravlja na odločni nastop proti prvaškimi izživačem. Povsod torej — kriza, povsod nemir! Oj ti srečna Avstrija!

Državni zbor je torej za 20. t. m. sklican. Drugo vprašanje je seveda, jeli bo tudi deloval. Bržkone vršili se bodo veliki viharji, katerih posledica zna biti razpust zbornice in razpis novih volitev.

V deželnem zboru štajerskem nadaljujejo prvaški poslanci svojo gonjo. Komaj se zbornica malo pomiri, ko že pride en Benkovič ali en Verstovšek ter napravi škandal. Seja z dne 6. okt. je bila valed Benkoviča prerano zaključena. In tako gre to izživljanje naprej! Radovedni smo, kdaj bo zbornica potrpekljivo počila.

Tudi na Ogrskem so politične razmere Košutovce tako daleč dovele, da se vsak trenutek lahko katastrofo pričakuje. Ravno se poroča, da je cesar Košutove predloge odklonil. Valed tega

torej ni pričakovati rešitve krize. Tudi tu bode bržkone državni zbor razpuščen.

Obsojeni iredentovci v Trientu je bilo obsojenih 12 iredentovskih Italijanov na zapor od 3 do 1 tedna, ker so pomazali ob priliki slavnosti stoletnice cesarske orle.

Koliko hranilnih vlog upravljajo avstrijski denarni zavodi? Na Avstrijskem upravlja 611 hranilnic (občinskih, okrajnih, deželnih) 4748 milijonov kron, 6375 denarnih zadrug (hranilnic in posojilnic, rajfajzenkov i. t. d.) 1554 milijonov kron hranilnih vlog. Denarne zadruge upravljajo torej že skoraj eno četrtino vseh hranilnih vlog, vključno temu, da so ti zavodi mnogo mlajši, nego so navadne (občinske i. t. d.) hranilnice in banke.

Mlekarake zadruge na Ogrskem. Leta 1897. je bilo na Ogrskem vsega skupaj samo 34 mlekarških zadrug, a po 10 letih, t. j. l. 1907. bilo jih je že 622 z 59.000 člani, ki so imeli 98.000 krav, od katerih se je tem zadrugam prodalo 80 milijonov litrov mleka, da ga predelajo. Iz tega mleka se je dobilo 2½ milijona, kilogramov mleka. Skupni prejemki vseh mlekarških zadrug so znašali tega leta 9.452.654 K.

Primerjajmo! Na Moravskem se je Nemce in Čehe na ta način "sporazumelo", da imajo zdaj Čehi vlogo v roki. Izvršena je namreč nekaka delitev po narodnostih. In posledica? No, posledica je ta, da znaša v deželnem proračunu za l. 1910 primanjkljaj skoraj 14½ milijonov kron. Tudi pri nas na Štajerskem in deloma tudi še na Koroškem zahtevajo prvaški zagriženci takšno delitev, imenovano "sporazumjenje". Štajerska dežela pa spada danes med aktivne dežele avstrijske, to se pravi, njeni dohodki so višji nego njeni izdatki. Potem pa bi v par letih postala pasivna, polna dolgov. Prvaška politika nas pelje vedno v nesrečo, če ne v drugo, nas pa pelje v neznosne dolgove!

Soproga prestolonaslednika knežinja Sofija pl. Hohenberg je bila od cesarja za vojvodino povzdignjena in nosi odslej naslov "visokost".

Voleizdajniški proces v Zagrebu je zdaj končan. Od zaradi voleizdajstva obtoženih Srbov so bili obsojeni: Brata Adam in Valerian Pribičević vsak na 12 let težke ječe; Pero Bekić na 8 let; Joko Oreščanin na 7 let; Vaso Jukaš na 5 let; Gajo Živković na 5 let; Peter Petrović na 7 let; Radovan Malobatić na 5 let; Juraj Novaković na 5 let; Milan Barojević na 6 let; Nikolaj Rebrana na 5 let; Stanko Rebrana, Jurij Konca in Stefan Konca vsak na 5 let; Šimon Živković in Antonij Oblaković na 6 let; Stevo Kačar, Milan Corić, Pavel Matjašević in Stevo Radovanović vsak na 5 let ječe. Vsi drugi so bili oproščeni. S tem je ta velikanski proces končan.

Na predsednika Tofta, načelnika združenih držav severne Amerike, poskušili so trije zločinci iz političnih vzrokov napad. Posrečilo se je, to preprečiti in napadalce zaprti. Našlo se je pri njih nabasane revolverje.

Politični umor v Rimu je napadel neki morilec iz političnih vzrokov vojvodo Bonajutto iz Katanije in ga težko ranil.

Zaroto so zopet odkrili v Črnigori. Zarota se obrača proti življenju kneza Nikite. Vlada hoče baje izjemno stanje proglasiti.

Nemška šola v sv. Lenarta sl. g.

To nedeljo, dne 10. t. m., vrši se v prijaznem trgu sv. Lenarta sredi krasnih slovenskih gorov otvorenostna slavnost novo zidane nemške šole.

Zadnji kamen je torej prizidan! Koliko truda, koliko dela in skrbi je bilo treba! In koliko grdega sovraštva, koliko strupenega hujkanja je bilo treba premagati! Kakor divjaki so se vrgli zagriženi nasprotniki na komaj porojeno idejo to nemške šole. Ali vse divjanje ni pomagalo, — danes stoji ponosno poslopje tam na griču kot znamenje naprednega dela in napredne kulture!

Čast vsem, ki so pri tej šoli sodelovali! Čast v prvi vrsti vrlému županu g. Sedminku in njegovemu prijatelju dr. T. Zira-gastu. Imena teh dveh moža zapisana sta z zlatimi črkami v zgodovini te šole. Čast pa tudi vsem drugim, naprednim nemškim poslancom, darovalcem in sploh vsem, ki so sodelovali in sookrbeli.

Ti, nova nemška šola, pa cveti in napreduje, ljudskemu razvoju v prid, šestlenu raskemu okraju v čast! Bodi mala trdnjava, v kateri živi nesmrtni napredni duh in povej poznejšim rodovom o naših bojih.

Zivela nova šola!

Dopisi.

Dobro pri Celju. Naznanim Vam, da smo 20. septembra pokopali blagega mladeniča Ignacija Polenek. Kal boleznij je dobil v Črnomlju na Kranjskem leta 1907 konca julija; nadihal se je strupenega prahu od modre galice; od tega časa je hiral vedno naprej. Lansko leto konca majnika ga je hudo prijel; od treh zdravnikov je bil preiskan; 28. majnika je dobil zdravila od večih zdravnikov, pa vse zastoj. Pretrpel je voljno svoje bolečine, bil 3. previden z sv. zakramenti; zadnjokrat 16. septembra ob 9. uri zjutraj. 17. ob pol 11. uri po noči je izdihnil svojo blago dušo v roke svojega stvarnika. Bil je mladenič, da je malo takšnih. Rojen je bil 1. julija leta 1883. Bil je namenjen, da bi bil prevzel od očeca težko breme gospodarstva, ali Bog je sklenil, da je moral umreti. On ni bil nikdar v nobeni slabi tovaršiji ali v krčmi; bil je močna podpora svojim staršem. Da so ga ljudje radi imeli, je dokaz, ko je na mrtvaškem odru počival in ga je mnogo ljudi prišlo kropit in mu vošit večni mir in pokoj. Vskaku so stopile solze v oči; na dan pogreba ga je spremljalo mnogo ljudi; kateri pa toliko bolj žaljejo za njim, so že oslabei starši, brata in sestra. Lahka mu zemlja, svetila mu večna luč!

Hoče. Bil je mir med nami, duhovščina in farani so živeli v najlepši vzajemnosti. Pa tako pač zmirom ne sme biti. Obče priljubljenega kaplana so tebi nič meni nič prestavili in nam poslali slovitega agitatorja iz Sv. Petra, gospoda J. Kranjca. Prvi dan, ko je prišel, se je že razprl s svojim skomplanom. Tudi v Zagredu in v cerkvi ga je zmadral, seveda le z besedami češ da je baje tamkaj on gospod. No, sicer to nas nič ne briga, pa pomenljivo je vendar. Prav pa nam ni, da se naš Kranjček vrtava v vse druge stvari in razmere, katere ga sploh popolnoma

sitno. Kakor hudič na dušo, tako je pazila na svojega gospoda in povsod je hotela imeti prvo besedo.

Zidarka je ponošno vstopila in dejala: "Prečastiti gospod župnik, več sto mal sem se plačala za svojimi rajnim molen, zdaj bi pa vendar rada vedela, če je še rešen iz vic".

Župnik je postal rudič ko kuhan rak, je kmetico prav debelo pogledal in ji v zadregi ni vedel ničesar odgovoriti. Tedaj pa se namesto njega oglasi kuharica ter se obregne: "Tvoj mož bo skoraj iz vic rešen, samo noge še ima v lahkem ognju! Le daj še za malo in vigrilje, saj si bogata!"

Po teh besedah je Zidarka še bolj debelo gledala ko župnik na njegovo vprašanje. Pogledala je zdaj duhovna, zdaj njegovo kuharico. Potem se je nasmehnila, vsaknila krome, katere je imela pripravljene za male, v lep, se obrnila in pri vratih rekla: "Če ima rajni samo noge v lahkem ognju, nič ne dene, ker ga je v noge rado zeblo. Zato pa zdaj ne plašam robene male 'več'".

Svojo besedo je zvesto držala. Nikdar ni več izdajala denarja za molitve in mase, namesto da bi zmajz v cerkev lazila, je rajši doma pridno delala in ko je na stara leta zatisnila trudne oči, je zapustila lepo premoženje domačim vbojim. Tudi za njo ni nihče plačal mase, pač pa se zdaj molijo siromaki za dobro lenico.

Dekle je zarudelo ko mak na polju, zajokalo se glasneje ter poljubilo dolgega očeta.

Ze drugi dan sta Lojze in mati počitno estopila v lepo Zidarjevo hišo. Mamka je gledala malo plaho, a sinu so larela lica. Gospodar jima je prijazno kel nasproti ter ponudil roko v pozdrav, rekoč: "Tako je prav, da sta prišla! Veš Lojze, za gredo in za salato je škoda, moje vrati so pa dosti široke".

Kaj bi še več pisal o tem, saj ste to većinoma že vsi sami doživeli. Povem samo, da so se čez tri dni peljali k notarju, v nedeljo pa je bil mlad par še oklican.

Ne smem pa pozabiti povedati, kakšen truš je nastal v vasi, ko se je raznesla novica o ženitvi. Na enkrat je Lojze postal potuhnen pomočnjak, njegova nevesta pa ničvrednica, ki se je zdaj za kazni morala oddati beraškemu fantu. Najbolj glasni so seveda bili mladeniči, katerim so se sline cedile po Zidarjevem bogastvu, a čez ulosa zadolženi veliki posestnik Matjaš se je celo zaklel, da mladi Zidar ne bo dolgo užival svoje sreče.

Pri Zidarju se je začelo rajsko življenje; mlada sta bila v sedmih nebesih, a oče je hvalil Boga, da mu je dal tako pridnega in pametnega zeta. Škoda, da starček ni dolgo užival sreče, zakaj je prva nima ga je spravila v hladni grob.

Težko sta mlada pozabila očeta. Toda čas zaceli vse rane in tako sta postala sčasoma tudi Zidarja vesela, posebno, ker jima je šlo vse lepo izpod rok, vsega sta imela zadosti; ljudje so pravili, da jima le ptiče mleko in srtični otroci manjkajo.

Pa sreča je opoteča. Pravijo, da je okrogla in da se zato šlovcu tako hitro izmuzne. Ušla je tudi Zidarjema — ko se je Lojze nekega večera zmm vračal iz sejma, ga je divji Matjaš, kateremu so vse prodali, zahrbtno ubil.

Celi svet nima šlovca, ki bi mogel popisati, kako je uboga vdova žalovala za dobrim možem. Sosedu so se le bali, da bo zorela. Najbolj jo je skrbelo, kaj bo z rajnim v večnosti, ker je izdihnil brez spovedi. Za silo so jo vendar potolabili. Največ moči ji je vild v rajneno srce župnik, ki je rekel, da je Bog neskončno usmiljen in da ga zato gotovo ne bo dregel v pekel, ampak samo v vic, a iz teh ga lahko reši z marmari in z dobrimi deli.

In revica je res daval ta razne molitve in mase, vsak tedna najmanj za eno. Čez nekaj let pa je denarnica postala suha, in nekega dne se je udoma z zadnjimi kronami podala v farovž.

Kakor se večkrat prigodi, imel je župnik skrbno gospodajajo, sicer ne več lepo, zato pa bolj hudo in

6. uri skregal se je kmet J. Bezjak v Sloveniji vasi pri Ptujju s svojo ženo. Hčerka kmetova stopila je med stariše, ker se je bala, da bi mati ne bi bila tepena. Te je pa kmata tako razburilo, da je potegnil nož in ga zadržal hčerki v tilnik. Prerezal ji je glavno žilo in nesrečnica je čez dve uri umrla. Morilec se je poskušal v bližnjem gozdu obesiti. Ali ljudje so to preprečili in so ga oddali orožnikom.

Zaprl so v Celju nekega Drevenška, kateri je baje več cerkvenih nabiralnikov izpraznil.

Vojaštva bal se je rudar Matija Geršak pri Celju. Imel bi „einrückati“. Tega se je tako bal, da si je raje nož v prsa zadel in se težko ranil.

Sod ubil je na postaji Radgona delavca Fitzko. 350 kg težki sod mu je namreč na prsi padel. Nesrečnejš zapašča vdovo in 4 otrok.

Roparski napad. Neznani ropar je napadel učenca trgovca Pinterja v Slov. Bistrica in jima oropal denar, katerega sta od filialke v zg. Bistrici domu nesla.

Pozor! Naprošeni smo, da objavimo to-le: Kdor ima za prodati sesekan domači špeh, naj to naznani uredništvu „Stajerca“.

Uboj. Pri Birtiču v Hrastniku se je vršil pretep med rudarji. Rudar Bregar dobil je pri tem od tovariša Pogačnika 12 sunkov z nožem, med njimi dva v pljuča. Težko da bi Bregar ukreval. V Bobnovem grabnu nad Hrastnikom se je iz ljubosumja zgodil pretep, pri katerem je dobil rudar Šlobar sunek z nožem v srce: bil je takoj mrtev. Rudarja Dolinšek so osuvali z nožem v vrat in pljuča; bržkone tudi ne bode okrevaj. Storičica Zidar in Petrič sta že zaprta.

Iz Koroškega.

Iz Sel pri Borovljah smo pisali, kakšne svote denarja se je za rekurze izdalo, samo da se je kranjske advokate mastilo. Ker se jim pota tako dobro plačuje, zato pridejo tako radi, da bi Sevcji ja ne prišli k pameti. Pisec dotičnega članka pa je menda malo pri slabi „rajtengi“. Razdelimo 5000 K v 60 delov in videli bomo, koliko pride na vsakega posameznika za plačati. Najmanjši posestnik bode moral plačati 60 kron, večji pa do 120 kron. Zakaj vse to? Za nič in zopet nič; samo zato, ker boče 5 možakov iz Sel hrvaško vas raredititi. Sevcji, ne pustite si dobro šolo popolnoma vzeti; polovico so jo vam že itak vzeli! Grafenauer sam vam je rekel na shodu, da morate dvojezično šolo zahtevati, v kateri se bode deca poleg materinega jezika tudi nemščine priučila. Otroci se naj v šoli tišto priučijo, kar v življenju potrebujejo, to je drugi deželni jezik. 8 let materini jezik se učiti, tudi nima pomena, kajti otroci ga znajo že od doma. V šoli se morajo nemško brati in pisati učiti. Iz slovenskih šol pridejo otroci, brez da bi se nemščine naučili. V dvojezične šole pa ne pošiljate svoje dece, ker vam pravi Maže, da je „nemčurska“ in fajmošter, da „v tej prave vere ni“. Ali ne podučuje isti župnik v obeh šolah otroke v verouku? Ali so Maže, župnik in Mlečevč „nemčurji“, ker znajo nemški? Le pogledite te gospode, kadar so v Celovcu, tam znajo nakrat samo nemško. Ako tem gospodom nemščina ne škoduje, potem tudi vam in vašim otrokom ne bode. Zato pošiljajte svojo deca v dvojezične šole! In ako vas kdo proti temu hojaka, mu pokažite vrata. Za svoje otroke imate vi in drugi nikdo skrbeti. V krajni šolski svet pa volite može, ki vedo, kaj je in kaj ni postavno. Tako se bode mnogo denarja za nepotrebne procese prihranilo. Selani, ne dajmo se več od teh hrvaških možakov trpiti in za nos voditi!

V Selah blizu farovža so imeli na dan cesarjevega rojstva prvaško bandero razprto. Grafenauer in Breje, ki se kaj rada za „patrijotične“ Selane potegujeta, zakaj nista pri zadnjem prvaškem zborovanju tukaj v rdečo-modro-belih frakih pridigala? Mi mislimo, da zato ne, ker oblačila v takih barvah se niso na prodaj.

Z Madbrovščo kmaje. Svab' naslied' prvaščaba sovejnstva se že počasn' pa zato bol hvišni azej. Ti lub' buah, am smo zahaz' z našo hmaje. Cej so test' cajt' je po'oj biu mad nam' mpa vse an'a žija bu. A smo se rad' mel' mpa a' srečn' amo bli do'lied'r smo v pravi ršanjšči l'birn' ad'n drujom' ej dor'a ratel' mpa v potrebah sovedam pomahel'. S'da je pa vse dr'had', vse je mnuv' mpa vse je pradijevan'.

Oveč l'pa b' ba, b' se mi farmen' mpa huen', 'tier' cu 'naši hmajni' šlišij', l'pi hlihel' mpa štimel'. Ta je test' pra'lemen' prvaš' moluh t'da žijov, je z 'rajvše' dže' nam fr'nou mpa tame za sinbliciavem rau'ja am ano sove'jo kniezd' naredu. Od testaha cajt'a nči več po'oja prnas. Se lih ta' fajntamo ad'n drujaha a'r pa te črne vrane te biele lubij. Mi oli'r je nas te bieleh farmanu smo še doval ponižn' prut' te črnām, pa nča pomaha, nas lih ta' fruihtej' a'r b' mi ar'ej na bli mpa ar'ej na vadel' mpa ar'ej na znal'. Že prou, bo že hor pršv' al je u nči hmajn' ta' a'r je s'ede vae prou bol na' mpa al' je prej, 'smo mi te biel' hmajno rahirel' buel' bu, bol na'. Za don's o t'aj poviem', da smo te prvaš'č' omande že vs' doval sit'. Lub' „Stajerc“, tabe pa prosmo, da b' to šrit hor vzee, da je hlih ta' hrdu našriban'.

Prevalje. Čroubi skrbno iščejo „Stajercovega“ dopisnika med naprednjaki in ga vohajo v inicijalah P. D. P. Pa tam ga ne bodo našli. Naj rajši iščejo v lastnem brlogu. Pa tudi tam ni varno ga iskati, ker jim bi pretila nevarnost, da butijo ponočnjaki v razstresnico, ki bi se znala sprožiti, in bi jih bombardirala po vrsti s tem le: 1. Kdaj bo se popravljal zanemarjen farovž in kdaj ravno taka farovška druga poslopa? 2. Koliko se je nabralo denarja za nov zvonik pri sv. Barbari? 3. Kje se hranjuje denar? 4. Ali je naložen na obresti? 5. Ako ni naložen na obresti, kdo stoji dober za denar in s katerim premoženjem? 6. Bernja sploh in bernja domačih farjev in mežnarjev posebe. 8. Kje je razvidno, koliko se nabere denarja v cerkvi? 9. Kje je naložen denar in za kaj se porablja? 10. Koliko smeje cerkveni ključarji si zarajtati za trud petlarje in za molenja škafle pod nos vsakega obiskalca cerkve?

Prevalje. Da je naš Lukej zelo pobožen, smo že povedali. Pa vključ njegove pobožnosti Luka še zmirom ni položil računa, koliko da je nabral denarja za ponovljenje tistega zanemarnjenega križa sredi farškega polja, in koliko je stalo ponovljenje „računski zaslužek slikarja, ki je križ pomalal. Ako Lukej ne bode kmalu najtinge polčil, anč prisiljeni verjeti, da se je Luka hotel sam obogatiti, to je, si skor petlarje nekaj za sladki vimeček prislužiti, katerega strastno ljubi. Lukej je tudi takrat, ko je pobožni rudar Bervar gledališni inventar dal prepeljati z Polane, na vozino nastavlil nekaj šestakov za kupco sladkega. Pa ta šmucarija je prišla na dan, ker pobožni Bervar ni bil voljen, nesramno počenje na sebe vzeti, ker on sam katoliško družbeno rajtjono brez vsega prida ali dobička pelje, tak pravi. Da je pri tem vendar tako malo udov, da povod premišljanju in ogreni pristop k tej družbi.

Porotno sodišče v Celovcu. Leta 1888 rojeni delavec Valentin Nagole v Spittlau je vasil po noči v spalnico nekega dekleta ter je isto posilil. Poškodoval jo je tudi. Obsojen je bil zato na 6 let težke ječe. — Kot pisarniški pomočnik poveril je Martin Egger v zgornji Beli več uradnega denarja. Obsojen je bil na tri leta težke ječe. — Hlapec Lorenc Mosgan iz Schönwega je napadel 63 letnega Greinerja, ko je ta spal. Davil in tepel ga je tako, da je bil Greiner jutraj mrtev. Poleg tega ga je Mosgan oropal za denar in je tudi žakelj moke ukradel. Mosgan je bil valed roparskega uboja na smrt na vislicah obsojen. Sodnja pa je predložila tudi prošnjo za pomilosoženje.

Obesil se je v Waidmansdorfu neki Kofler. Bil je že večkrat v ječi in hud pretepač. Tudi zdaj bi se imel zaradi težke telesne poškodbe zgovarjati. Iz bojazni pred kaznijo se je usmrtil.

Pogorela je z mrvo napolnjena šupa posestnika Achata v Sv. Rupretu. Pravijo, da je nekdo nalašč zažgal.

Utonil je 3-letni Juri Nesman v Korpiču. Pazite na deco!

Tatvina. Iz poštnega voza v Haimburgu je bila vreča ukradena, v kateri je bila tudi večja svota denarja ter važni dokumenti.

Po svetu.

Zopet eden. Kaplan Wichert je bil že svoj čas enkrat zaradi oskrumbe na 2½ let ječe obsojen. Vključ temu je vzel klerikalni baron Morsey tega pobožnega svinjarja zopet za graščinskega kaplana. Mož je ostal isti svinjar. Zagre-

sil se je med veroukom zopet nad več kot 50 učenkami. Vključ temu ga državni pravdnik ni zaradi zločina oskrumbe marveč samo zaradi pregreška zoper pravnost obtožil. Tako je bil tudi samo zaradi pregreška zoper pravnost kaznovan na šest tednov zapora. Neki delavec, ki je tudi par takih svinjarji napravil, obsojen je bil na 18 mesecev ječe. Kje je pravica? Radovedni smo sicer, je-li bode kaplan, kadar pride iz lunkje, zopet sv. mašo bral...

Požar. V Lvovu je pogorela velika fabrika strešne opeke Lewinsky, skupaj nad 12 poslopij. Škoda je velikanska.

Bencin-razstrelba. V neki trgovini v Gradski se je razstrelil bencin. Lastnik in neki mladenič sta našla v plamenih smrt.

300 ljudi ubitih. Na morju blizu Natala v južni Afriki je pričela barka „Waratha“ goriti. Končno se je zgodila velikanska razstrelba, ki je razbila barko v male kosce. 300 ljudi je našlo svojo smrt.

Milijonar - samomorilec. Na Dunaju se je ustrelil milijonar Pulicer iz Amerike. Vse svoje premoženje je zapustil rešilnemu društvu.

15-letni morilec. Na Dunaju je 15-letni učenec Oswald umoril na grozni način 12-letnega učenca Hausnerja. Stori je to, ker mu je Hausner izneveril prijatelja. Mladi morilec se je potem sam hotel umoriti, pa ni imel poguma.

10. Izkaz daril:

za po toči poškodovanim kmetom.

Al. Eckert, sv. Janž dr. p. K 1.—; Andrej Skerbinek, Gross-Weitsch K 1.—; skupaj K 2.—, s preje izkazanimi svotami pa K 1092-78. Srčna hvala!

(Prihodnji napre).

Loterijske številke.

Gradec, dne 2. oktobra: 45, 62, 70, 78, 1.
Trst, dne 25. septembra: 59, 66, 81, 2, 72.

Kdor noče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marke. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Čas, trud, jase in denar si prihrani vsakdo, ki bi imel za se ali za koga drugo predmet za kiti ali ure vseh vrst dobiti, ako si ogleda zalogo blaga oz. cenik z nad 5000 artikli smotno urazja in ocenjevalca Max Böhm, Dunaj IV., Margaretenstr. 27/27. To najde vsak okus in vsaka svota zatejjeni predmet, katerega izdelajo te mnogokrat premirana firma v lastnih velikih delavnicah in ga prodaja po modernem trgovskem principu. Vsakemu kupcu se sluti tako po ceni in solidno kakor njegove, kajti pri tej firmi se ne računa z velikim dobičkom pri posameznemu predmetu, marveč z velikim prometom z zopetnim dobičkom in naprejšnjim prometom. Vast čitatelj dobi na zahtevni veliki cenik (franka in zastoj) in to heta da bi se ga v kupitju sililo.

Varstvena marka „Anker“

Liniment Caspici comp.

nedomestilo za

anker-pain-exPELLER

je znano kot odpravljače, izvirne in hitro delujoče sredstvo pri prebavljenju šid. Dobi se v vseh apotekah po 60 h, 140 in K 2.—. Pri nakupu tega priporočljivega domačega sredstva naj se pazi na originalno steklenico v stekleni s našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobi pristno to sredstvo.

Dr. Richter-Java apoteka „zlati lev“

v Pragi, Eliašetr. St. 5 nov.

Razpoltijo se vsak dan. 637

Srebrna zvončena budilnica

(znamka Junghans). 21 cm. Visoka, nikelj ali baker, 30 ura, buči izredno glasno, daleč doseže srebrni zvonček, najboljše in najglavnejša budilnica.

Cena 1 kosa	 K 5.—
Navadna budilnica	 2.—
Z dvojnimi zvonci	 3.—
Z svetlo ciferno	 4.—

3 leta garancija. Izmenjava ali denar nazaj. Pošlje po povračilu 639

MAX BÖHMEL, DUNAJ

IV, Margaretenstrasse 27/27

uraz, soča, zaprt. ocenjevalec. Ustanovljena 1840.

Zahvalje se veliki cenik z nad 5000 artikli, karviga vsakomur heta vsakega siljenja v kupitju zastoj in franko pošlje.

Oženjeni majer
k živini (Kuhmaier)
se takoj sprejme v **graščini**
Dornava, p. Možganjec. 639

Vinogradniška = zadruka

(Weinbaugenossenschaft),

r. z. z. neom. z. v.

PTUJU

priporoča uljudno nakup v sodnih

od 56 litrov naprej:

1908. haloška in zavrčka

naturalna vina

po ceni od K 32.— do K 50.—
pri hektolitr.

Sortna vina, cene po kakovosti in
naturalna vina prejšnjih letnikov naj-
boljše in srednje kvalitete po pri-
mernih cenah.

!! Pozor !!

za vinsko trgatve 1909.

Večjo množino zelenih **startinskih**

sodov brez napak odda od 35 do 40 kron

po kom. Karl Kržiček v Mariboru, Burggasse 8.

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: na delavnikih od 12. ure do
2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1 ure
zaprta); na nedeljah in praznikih od 11. do 12.
ure opoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „bransebad“
z rjuho K — 60; postrežba K — 10.

Čudež industrije!

Valec velikega sklepa oddajam po smetno niski
ceni samo 509

K 4-60

eno krasno, tanko ameriško slato-duble švicar-
sko žepno uro, ki se ne da razločiti od pravega
14 karatskega zlata, s 36 urnim antiamagnetnim
anker-kolesjem, s sekundnim kazalcem 3 letne garancije s fino po-
1 kom. K 4.60 slateno verigo vred 3 kom. K 12.90

Natančno ista v niklu ali glavi srebru lepo gravirano pokrovi

1 kom. K 3.45 s posebnim verigo 2 kom. K 6.50

Brez rizika! Izenjava dovoljena ali denar nazaj! Politijska se po
povratu ali naprejšnjem vrstu. Il. ceniki zastoj in franko.

E. Holzer, Krakova, Stradom 1826.

Odstrani bolečine, ohladi, osveži, okrepeča in desinficira

Chapójevo dobro dišeče rastlinsko-esenčno

Franz-žganje

najboljše vseh domačih sredstev!

Edino občinstvo je poklicano, voditi o kakšnem „domačem sredstvu“;
ravno zato ne smatram potrebnim, da bi priporočal Chapójevo rastlinsko-
esenčno Franz-žganje, temveč objavim raje pisma občinstva; ta pisma
povejo vse, kar je potrebno in kar hoče čitatelj vedeti.

6. apotekarja J. pl. Chapó

Resica (južno Ogrsko).

Vale rastlinsko-esenčno Franz-žganje

porabljam kot kapljice za zob in ustno

vodo z zelo dobrim uspehom.

Spotočevanje

Evad rff. Kaleric.

6. apotekarja Chapó J.

Resica (južno Ogrsko).

Odkar rahim Vale rastlinsko-esenčno

Franz-žganje, so moje nezdrave bolečine v

glavi zelo pomohale. — Rahim naprej

Z veselstvom.

Željinskijeviz U.

Gospoda Joh. pl. Chapó, apotekar v Resici (južno Ogrsko).

Mnogo let sem trpela na revmatičnih bolečinah in sicer tako, da sem morala v

postelji ostati. Odkar rahim Vale domače sredstvo rastlinsko-esenčno Franz-žganje so bo-

lečine izginile in počutim se popolnoma dobro. Zahvaljujem se vam za dobroto, vsemo-

gosti naj bi vam poplačal.

Bečapet (Kősbánya).

Zgorajna pisma so razvidna v originalih in jih vedno lahko vsakdo pregleda. Očitno prostim vsakogar,
ki je Chapójevo rastlinsko-esenčno Franz-žganje rabil ali ga še rabi, da naj o vplivu tega domačega sredstva poroča.
Za taka pisma ne plačam nič; zato naj le tudi podoje, ki bodoja iz razmišljanja odprtinom koristili.
Če ne kupi pomohar, da se jih še tako lepo ponaja, temveč edino Chapójevo dobro dišeče rastlinsko-
esenčno Franz-žganje narabi pri izdelovalcu Joh. pl. Chapó, apotekar, Resica (južno Ogrsko).
8 poste se najmanj 6 malih, 3 srednjih ali 1 velike steklenice za 3 krove polije; kadar vzame 12 malih
ali 6 srednjih ali 2 veliki, nobi jih za 5 kron.

Prva Prossniška tvorna kmetijskih strojev, parnih in bencinovitih motorjev,
livarna kovine in železa

F. WICHTERLE, PROSTEJOV Moravska.

800 delavcev, 90 prvih najvišjih dobitkov. Ustanovljena 1878. Tisočero priznanj veljavnih pisem
izdajuje

mašine za žetev krompirja
z 16 vilami.

Stroje za rezanico

vseh sistemov in velikosti.

Nadalje

Benzinske garniture

za mlatanje

od 3 do 15 KS.

— Parne garniture za mlatanje od 3 do 12 KS. —

Iskrvetni patentirani Sistem. 1250 garnitur v rabi.

Patentirane stroji za setev: „Montania“, polni Sistem in „Ideal“.

Sistem z zgornjim in spodnjim izsevanjem. Cez 35000 kom.

v prometu.

Ročni stroji za mlatanje, gepeljni, gepelj-čestilne, mlatilne

mašine, čistilni mlini, trilerji, orala, valčniki. Grablje za

mrvo, mašine Konopljen razvozilač, preše za gladko slamo,

rez za repo, pumpe, vozove, vinske preše.

Največja garancija, najsolidnejša postrežba, nizke cene,

primerljivi plačilni pogoji. Ceniki zastoj in franko.

Uredbe na sesalne plinové do 100 KS.

Najcenejša prometna moč za obrt.

Zastopstvo pri F. J. pl. Bachó, Celje.

Vinske preše, sadne preše

s zložitnim „doppeldruck-
werkem“ za ročni promet, se
angrejo z rignili

grozdnim mlini, grozdnim

rebljerji, sadni mlini

v najnovejši, najsolidnejši

konstrukciji izborne vrste ter

mašine za pripravo kreme,

hekljerji, rez za repo, stekni

mlini, dempferji na kreme, ge-
peljni, vgrajene iz lahke

pojedilskih malin in glarije

telega. Franz KISENSCHMIDT

& Comp., Raudnitz a/E. Glavna

prodajalna pisarna

Franz MELICHER, Rudolf BÄCHER

Dunaj III 2, Löwengasse 37.

Natančni ceniki zastoj in franko.

Iste se solidne zastopnike in naprej-predajalce.

Jos. Kasimir

trgovina s špecerijo, barvami in z mešanim blagom

nasproti W. Sirk's Nfl. in Hiljalka nasproti minoritske

cerkve

v PTUJU

priporoča svojo bogato zalogo najfinije surove in

igane kave, ruski čaj, kognak, rum, slivovka,

najfinije kandite, župne kocke, mineralne vode,

najfinije namizno olje, bučno olje, jestihova

esenca in za izdelovanje žganja itd.

Semena za vrt, polje in travnik, stelja iz bora,

najboljša stelja, klajno apno, Lukulus, najboljša

svinjska krma.

Fabrika kmetakih in vinogradniških
mašin
Jos. Dangel's nasled. v Gleisdorfu
(Štajersko)

priporoča najnovejše vitale mlatilne stroje, stroje
za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repe, re-
bier za kornu, senalnice za gnojnice, trijerje,
stroje za mah, grablje za mrvo, ručne grablje
(Handschlepp- und Pferdeheueren) za mrvo obračati
stroj za kosnjo trave in žitja, najnovejše gleisdorfske
sadne mline v kamenitih valčkih zacinane, hidravlične
preše, preše za sadje in vino. (Orig. Oberdruck
Differential Hebelpresswerke) patent „Dütscher“, dajo
največ tekočine, se dobijo le pri meni. Angleške nože
(Gusstahl), rezervne dele, prodaja masin na čas in
garancije. — Cenik zastoj in franko.

Hans Wouk
veletrgovina z mešanim blagom,
vinom in žganjem

v Poličanih
priporoča p. t. obdinatva svojo bogato zalogo
isbornega špecerijskega blaga, kakor fine parne
smoke, vinberie, čibebe, kave, masti, jedilno olje,
petrolej itd. kakor tudi zalogo manufakturnega
blaga, štofi, druki, platno itd.

Nakupuje
žitje, jajca, maslo in poljske pridelke.
Nakup in prodaja
dobra pristna naravna vina en gros in dobro
pravo žganje en gros in en detail.

Najboljša peresna razprodaja!
Ceno perje za postelje!
1 kg. sivih silanah 2 K; belih 2 K
40 h; za pol belih 2 K 80 h; belih
4 K; belih belih 5 K 10 h; 1 kg.
najboljših, svetlo-belih, silanah
5 K 40 h, 8 K; 1 kg. masla (Dau-
nen) sivga 6 K, 7 K; belga 10 K;
najboljši prsi 12 K. Ako se vžame 5 K, potem franko.
Gotove postelje
iz krepkega, dolgega, plavga, belga ali rumenega matiranja,
1 tahet, 180 cm. dolga, 116 cm. široka, s 2 glavama blaznoma,
vanka 80 cm. dolga, 58 cm. široka, napolnjena s ovčin, sivim,
trajnim in čvrstnim perjem za postelje 16 K; pol-dolga 20 K;
dolga 24 K; posamezne tahete 10 K, 12 K, 14 K, 16 K;
glavne blazine 5 K, 8 K 50, 4 K. Se polije po povzetju od
12 K naprej franko. Izmenjava ali vrnitev franko dovoljena.
Kar se dopada denar nastaj. B. Benisch, Deschenitz Nr. 716,
Böhmerwald. Cenik gratis in franko.

Franc Matheis
veletržec Brežicah
kupi in plača vsako množino lepih suhih, belih, tenko
rezanih gob, turja ali glive po najvišji ceni.
Ravno tako kupi Matheis vsako množino drugih dežel-
nih pridelkov, kakor: pšenice, oves, vsakovrsten
fižol, bučne koščice, orehe, šiške ali knoper po
najvišji ceni.
Matheis priporoča tudi svojo obilno zalogo najboljših
vrste manufakturne robe, špecerije, vsakovrstnega
železa, usnja, stekla, porcelana, cementa, traver-
sov, železnih vodnjakov, poljedelskih strojev,
kakor: mlatilnice, čistilnice, slamorezce, repo-
rezce, sadno in vinske preše, brane, pluga t. d. 582

Prodaja naravnih vin
1908 l. terrano krepko rdeče vino K 28—
1908 l. vino „Schiller“ zrelo za točanje 32—
1908 l. belo namizno vino Silvanco-ribola 36—
1908 l. namizno vino rizing 40—
stara, fina namizna vina po 48—
1908 l. laza rdeče, medicinalno, krvno vino 56—
pri 100 litra proda iz vsake kleti v posloju velike šparkase
Otto KUSTER, Celje.

5000 goldinarjev plačila

— za osebe brez brade in za plešce —
Lase in brado se dobi zanesljivo v 8 dneh po rabi
pravega „Mos Balsama“. Stari in mladi, gospodje in
dame rabijo samo „Mos Balsam“ za pridobitev las,
obrvi in brade, kajti dokazano je, da je ta „Mos Balsam“
edino sredstvo moderne znanosti, ki upriva med 8-14
dnevi na lasne papile tako, da prične lasi takoj rasti.
Garantiramo neškodljivost.

Ako to ni istina plačamo
5000 goldinarjev v gotovini
vsakomur ki je rabil „Mos Balsam“ in ostal brez brade,
plešast ali z redkimi lasi.

Op. Mi smo edina trgovka, ki prevzame tako jamstvo.
Zdravniški popisi in priporočila. Najno svarimo pred po-
redbami!

Ozira se na moje poskuse z vasim „Mos balsamom“, vam lahko naznamim, da sem s njim popolnoma za-
dovoljen. Že po 8 dneh so se pojavili očitno lasi; ako ravno so bili lasi svili in mehki, so bili vendar krepki. Po
2 tednih dobila je brado svojo naravno barvo in tedaj šele se je pokazal izmetni vpliv vašega balsama. Hva-
ležno ostajem I. C. Dr. Tverg. Kopenhagen.

Podpisana lahko vsakomur pravi „Mos Balsam“ kot zanesljivo sredstvo za pridobitev las priporočam. Tr-
pela sem dalje časa na tem, da so mi izpadali in so se pojavili čisto goli prostori v laseh. Ko sem pa rabil
3 tedne „Mos Balsam“, prišli so lasi znopet rasti in so postali težki ter polni. Gdč. M. C. Andersen, Ny Vester-
gade 5, Kopenhagen.

1 zavoje „Mos“ gold. 5. Dobi se po povzetju ali s tem, da se plača naprej. Pišite na največje specialno tr-
govino sveta:

Mos-Magasinet, Copenhagen 395 Dänemark.

Dopisnice se frankirajo z 10 vis., pisma z 25 vis.

Znano je
da se vse rezano blago, gotovo perilo, moške,
ženske in otroške občeke, odeje za postelje, košice
za koe, kravate, modrece, pase, dežnike, Jäger-
perilo, nogavice, robce itd. najbolje in najceneje kupi
pri
WESSIAK, Maribor
Dražgasse 4 ali Domgasse 2.

Karl Kasper
trgovina smešnim blagom in zaloga smodnika
PTUJ

priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega blaga,
nadalje smodnika za lov in razstrelbe, cindžnore
ter predmete municije za lov kakor patrone,
kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogo
v umetnem gnoju za travnike, njive in vinograde
i s. Tomažova moka, kajnit, kalijeva sel itd.,
nadalje krmilna slama prešana, raffiast in
bakreni vitrijol itd. po najnižjih cenah. 58

**Vinogradniško po-
sestvo v Halozah**
z hišo, viničarskim in gospodarskim
poslopjem, popolnoma arondirano, se
tako po ceni prodaja.

Več se izve pri upravnistvu „Štajerca“.

Puške!
Lancaster od K 26—, Robert-puške od K 8-50,
pištale od K 2, samokresi od 5—. Popravljanje
po ceni.
Cenik s slikami franko.
F. Dušek, Opočno
št. 104 a. d. Staatsbahn, Böhmen.

Hranilnica (Sparkassa)
vlad. državnega mesta
Ptuj

Vstanovljena leta 1862.	Čekovnemu ra- čunu št. 808051 pri e. kr. pos- tno-hranilničnem uradu.	Mestni de- narni zavod.	Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.	Uradne ure za poslovanje s strankami ob de- lavniki od 8-12 ure.	Občenje z avst. ogerske banke.
-----------------------------------	---	----------------------------	--	--	--------------------------------------

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakršnega posla z avst. ogerak. banko.
Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.